1849. N°. 13[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag-avond.

WOENSDAG, 14 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 13 November.

De Volksschuiten van deze Stad op onderstaande Steden, varen van den 1sten November ll. als volgt:

Van Leyden op Utrecht: 's Avonds ten 9 ure, (en niet 's Morgens, zoo als in onze vorige abusivelijk is vermeld.)

Van Utrecht op Leyden: 's Avonds ten 8 ure.

Van Leyden op Haarlem: 's Morgens ten 9 en 's Namiddags ten 2 ure.

Van Haarlem op Leyden: 's Morgens ten 7½ en 's Namiddags ten 4 ure.

Van Leyden op Delft: 's Namiddags ten 2½ ure.

Van Delft op Leyden: 's Morgens ten 9 ure.

Van Leyden op 's Hage: 's Morgens ten 7½ en 's Namiddags ten 5 ure.

Van 's Hage op Leyden: 's Morgens ten 8½ en 's Namiddags ten 2½ ure.

— Sedert langen tijd is er wel geene gewigtiger verzameling van zeldzame schriften ten verkoop aangeboden dan die, welke door den Boekhandelaar H. W. Schmidt, in Halle, op den 10den Januarij aanstaande, is bepaald. Die verzameling bevat, volgens den gedrukten catalogus, behalve 223 oude handschriften, ongeveer 1000 unica, incunabelen en de zeldzaamste drukken, van het begin der boekdrukkunst af, in chronologische rangschikking. — Ook heeft men de verkooping van Tieck's boekerij te wachten. Het *Frankforter Journal* zegt deswege: »Reeds voor eenige maanden vernam men door de openbare dagbladen, dat Ludwig Tieck zich van zijne hoogstbelangrijke en door letterkundige schatten uitmuntende bibliotheek ontdoen wilde. De Boekhandelaar Asher heeft zich destijds beijverd, die voor 7,000 daalders aan te koopen, en zal haar thans in openbaren verkoop brengen. Deze belangrijke auctie zal den 10den December aanstaande aanvangen, en de Heer Asher heeft een' catalogus der verzameling doen vervaardigen, welke 7930 nommers telt. Een gedeelte van de Tiecksche boeken, vooral die de oud-Engelsche letterkunde betreffen, is bereids in Engelsche handen overgegaan; andere bestellingen van het Britsche museum en uit Oxford zijn voor de verkooping ontvangen. Rijk vooral is de literatuur betrekkelijk Shakespeare, die dan ook meer bepaaldelijk de aandacht der Engelschen heeft opgewekt. Terwijl onder deze oude drukken ook eene uitgave des Britschen dichters met aanteekeningen van Milton's hand bijzonder de oplettendheid waardig is, bevindt zich ook een ander exemplaar, in den catalogus vermeld, welke men hoopt, dat in Duitschland zal bewaard blijven. Het is eene uitgave van Shakespeare van Steevens met aanteekeningen van Tieck zelven, gedurende een meer dan veertigjarig tijdvak, waarin de Duitsche dichter Shakespeare beoefende, om een uitvoerig werk over hem uit te geven, dat echter niet tot stand is gekomen.

— Dr. Schuermans heeft een' middel gevonden tegen den hik, hetwelk wij zelven reeds in 7 gevallen met onmiddelijk gevolg hebben toegediend. Het bestaat eenvoudig in een paar stukjes witte suiker. Onmiddelijk, zegt Dr. Schuermans, wijkt hierdoor de hik, door welke oorzaak hij ook moge zijn te weeg gebragt. (*Geneesk. Cour.*)

'sGRAVENHAGE, 12 November.

Bij Z. M. besluit van den 9den dezer, zijn benoemd: de Heeren T. Schuurman en B. Gondswaard tot Directeuren en J. Tollenaar tot Secretaris van de Nederlandsche Handelmaatschappij, aanvang nemende 1° Januarij 1850.

— Op daartoe ingekomen verzoek heeft de Koning zijne goedkeuring verleend aan het voornemen, om in 1852 in de stad Arnhem eene Tentoonstelling van Nationale Nijverheid te houden, waarbij ook voorwerpen uit andere provinciën dan Gelderland alsmede uit 's Rijks overzeesche bezittingen kunnen worden toegelaten.

— H. M. de Koningin-Weduwe heeft aan het Genootschap van Moederlijke Liefdadigheid aan den Helder, *f* 100 toegezonden.

— De Minister van Finantiën heeft ter kennis gebragt, dat, hoewel bij de onlangs plaats gehad hebbende intrekking van zilveren munten, naar de wet van 1816 vervaardigd, de guldens met den stempel van Nederlandsch Indie, tot 1839 geslagen, ter inwisseling zijn toegelaten, hieruit echter niet volgt dat munten, den stempel van Nederlandsch Indië dragende, voortaan aan de Rijks-Kantoren in betaling worden genomen, maar dat die munten, als niet behoorende tot het Nederl. Muntstelsel, geregeld bij de wet van den 26sten November 1847, even als tot hiertoe het geval was, worden afgewezen.

— Wij meenen met zekerheid te mogen mededeelen, dat de HH. J. R. Thorbecke, Minister van Binnenlandsche Zaken, en Nedermeijer Ridder van Rosenthal, Minister van Justitie, voornemens zijn hun mandaat, als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal neder te leggen, aangezien zij dit mandaat, voor zich zelven, incompatibel beschouwen met de door hen bekleede, hooge waardigheid. Inderdaad zal men zich dan ook herinneren, dat de Minister Thorbecke steeds geijverd heeft tegen de opname in de Grondwet, van de bevoegdheid tot het bekleeden dier beide betrekkingen gelijktijdig. Twee belangrijke keuzen zullen dus weldra behooren gedaan te worden, om de twee vermelde plaatsen, naar waarde aan te vullen.

AMSTERDAM, 10 November.

Aan den wensch van vele oudheidminnaars, dat de oude St. Anthoniepoort, later bekend onder den naam van St. Anthonieswaag, als een gedenkteeken van vroegere eeuwen, mogt behouden blijven, zal worden voldaan. Het stedelijk bestuur heeft besloten dit gebouw geheel in zijnen oorspronkelijken stijl te herstellen, en doet er reeds eenige herstellingen aan uitvoeren.

Dit gebouw gelegen op de Nieuwmarkt was voorheen eene stadspoort, die met verscheidene ronde torens en spitsen, kasteels-wijze gebouwd is, en waarvan volgens een oud opschrift in den muur, de eerste steen op den 28sten Mei 1488 is gelegd, en welk gebouw *f* 5305 en 4 stuivers heeft gekost. Eene voor dien tijd belangrijke som, als men in aanmerking neemt dat volgens oude aanteekeningen de werkmeesters twee stuivers en de knechts een en een halve stuiver daags verdienden. In 1617 werd het beneden tot een waag en boven tot een burgerlijke wachtkamer, heelmeesterskamer en andere gilden-vergaderplaatsen ingerigt en in 1690 werd in 't midden nog een torentje opgezet en een benedenvertrek tot eene kamer voor de ontleedkunde ingerigt.

HARDERWIJK, 8 November.

Men herinnert zich zeker het voor eenigen tijd medegedeelde berigt, omtrent een bewijs van het jammerlijk bijgeloof alhier, en waarvan eene oude vrouw, met name Gerritje Geesing, die men voor eene tovenaarster hield, bijna het slagtoffer was geworden. Deze zaak is alstoen onmiddelijk ter kennis der justitie gebragt, die alle middelen heeft in het werk gesteld, om de schuldigen aan de zware mishandeling van genoemde vrouw op te sporen. Diesniettegenstaande heeft men er slechts vier kunnen ontdekken, die als zoodanig stellig herkend zijn geworden, met name T. Luitjes en zijn huisvrouw G. Ham, J. Weijenberg en G. Bakker. De instructie tegen deze personen is thans afgeloopen, en, vermits de mishandeling eene ziekte en ongeschiktheid tot persoonlijken arbeid gedurende meer dan twintig dagen heeft ten gevolge gehad, is deze in de tegenwoordige eeuw buitengewone zaak, bij bevelschrift der Arrond.-Regtbank te Arnhem, van den 5den dezer, naar den Procureur-Generaal van het Provinciaal Geregtshof van Gelderland verwezen, voor hetwelk zij binnen kort zullen teregt staan.

MIDDELBURG, 9 November.

Dingsdag ll. ontdekte de beurtschipper C. J. Mommaas en zijn knecht A. Pijpeling, varende op Zierikzee, in de Zandkreek, eene drijvende sloep, met een eind touw en een riem er aan, die door hen met groote moeite werd opgevischt. Kort daarop ontdekten zij op eene plaat, twee menschen ten halven lijve in het water en, bij den steeds wassenden vloed, met bijna wissen dood voor oogen. Hierop keert de schipper, hoe moeijelijk en gevaarlijk dit voor hem, als zeilende voor wind en tij ook ware, terug en gelukt het hem na eene bijna wanhopige krachtsinspanning van meer dan een uur, waarbij zijn knecht hem met moed en beleid bereidvaardig bijstond, twee arme Arnemuidsche visschers, die hier bij laag water kreukels (alikruiken) gezocht hadden en door den opkomenden vloed hunne sloep verloren hadden, te redden.

— Gisteren middag is de stoomboot Director, van Antwerpen naar Londen gestoomd; doch toen men het vuurschip gepasseerd was, ontwaarde men een Engelsch barkschip, van Sunderland en bestemd naar Ceylon, met steenkolen, in wier nabijheid zich bevonden een Hollandsche loodskotter en eene visschersboot van Calais, hebbende achter zich eene loodsboot van Ostende, die het schip sturen moest, dewijl het op de Duinkerksche banken gestooten, daarbij lek geworden was en nevens verlies van ankers, kettingen, enz., het geheele roer verloren had.

Er werd van het schip signaal gemaakt om bijstand van de stoomboot te krijgen, waartoe men oogenblikkelijk bereid was. De bevelhebber liet aanstonds trossen aan boord brengen, en bragt het schip des avonds, behouden op de reede van Vlissingen, van welke het heden morgen in de marine-haven is gesleept.

'S HERTOGENBOSCH, 9 November.

Onze berigtgever schijnt verkeerd onderrigt te zijn geweest, toen hij ons het overlijden mededeelde der huisvrouw van H. van den Braak te Haaren. Dit berigt wordt ons verklaard geheel onjuist te zijn. Met groot genoegen deelen wij de teregtwijzing mede. (*Noordbrab.*)

TILBURG, 10 November.

Sedert eenige dagen is men druk bezig aan het graven tot legging der fondamenten en het aanbrengen van de benoodigde bouwstoffen tot het bouwen van een nieuwen stal voor een 50-tal paarden bij de door wijlen Z. M. Willem II alhier gestichte militaire kaserne.

— Men verneemt, dat een paar dagen geleden een jeugdig jager van dit garnizoen, des nachts de stilwacht hebbende, zich op een paard heeft gezet en daarmede is vertrokken, zonder tot dusver iets van zich te hebben doen hooren; zijnde ook alle gedane nasporingen tot heden vruchteloos. (*Handelsbl.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 10 November.

Een der Ministeriële bladen betoogt, dat het zaak is voor Engeland den euvelmoed der Chinezen andermaal te beteugelen, en meent dat daarom aan die landstreek, waar misdrijven tegen Europeanen gepleegd worden, zware belastingen moeten worden opgelegd, en de straf der schuldigen niet meer aan de Chinesche Overheden moet worden overgelaten.

— Een gedeelte der vloot, bestaande uit 3 driedekkers en eenige andere vaartuigen, was den 24sten Oct. op hare gewone ankerplaats bij Tenedos vóór de Dardanellen aangekomen.

— Maandag ll. heeft te Horton een man zijne vrouw voor 5 sh. 6 p. verkocht; later berouw hebbende, wilde hij den koop vernietigen, doch te vergeefs.

— Op de hoogte van Kaap Hoorn is het schip Apollo vergaan, komende van Californië, met veel stofgoud aan boord. De manschap schijnt omgekomen te zijn.

— Hoezeer de waarde der eigendommen in Ierland verminderd is, kan daaruit blijken, dat in den laatsten tijd, eene landhoeve met 154 acres land, waarop voor eenige jaren eene hypotheek van 1000 £ was genomen, en waaraan onlangs nog 1,600 £ aan verbouwing en verbetering was besteed, slechts voor 110 £ verkocht is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 November.

De geruchten volgens welke bij het hoog bewind voornemens zouden bestaan om op eene onwettige wijze eene nieuwe omkeering van zaken te bewerken, hebben zich in de laatste dagen zoozeer vermenigvuldigd en schijnen zooveel ingang te hebben gevonden, dat de Regering begrepen heeft dienaangaande het stilzwijgen niet te kunnen bewaren.

In den *Moniteur* van den 10den leest men daaromtrent de volgende verklaring:

»De President heeft in zijne boodschap gezegd: »»Ik wil het vertrouwen der natie waardig zijn, door de constitutie te handhaven, die ik bezworen heb."" Deze woorden zijn stellig en duidelijk, en laten geene verkeerde uitlegging of twijfeling toe. Zij zijn bijna gelijkluidend met de formule van zijn eersten eed. Welnu! In sommige dagbladen, in de wetgevende vergadering, in gezelschappen, met één woord overal, brengt men het gerucht in omloop van een vermeenden *coup d'état*; men schept er een zeker vermaak in om daardoor aan ligt te verontrusten lieden angst aan te jagen; men verstoort met snoode oogmerken het algemeen vertrouwen. Wij zijn gemagtigd te verklaren dat zulks eene hatelijke lastering en eene beleediging is van de goede trouw en opregte bedoelingen van hem, die nimmer zijn woord heeft verbroken." —

Deze verklaring heeft een zeer goeden indruk gemaakt. Zij is zoo stellig en ondubbelzinnig, dat men onmogelijk langer denken kan aan het bestaan der plannen, waarvan zooveel gesproken is, en dus moet thans alle bekommering te dien aanzien wijken.

— De nieuw benoemde Prefect van Policie Carlier, heeft de volgende proclamatie doen aanplakken, welke gecontrasigneerd is door den Minister van Binnenl. Zaken, doch boven welke de woorden *Fransche Republiek* niet gevonden worden:

»Inwoners van Parijs! het hooge vertrouwen van den President der Republiek heeft mij tot de prefectuur van politie geroepen. Voor mij zal het eene blijvende eer zijn, waardig geoordeeld te wezen, in deze moeijelijke betrekking, de groote en opene staatkunde te ondersteunen, welke met de daden en de verklaringen van het hoofd van den Staat is aangevangen. Ik vraag aan mijne medeburgers hunne zamenwerking en hunne ondersteuning, terwijl ik hun mijn ijver en mijne kracht beloof. De vredelievende mannen van alle klassen kunnen in mij niet dan een vriend zien; ik ben en zal altijd zijn, ik zeg niet de vijand, maar de moedige en onvermoeibare tegenstander der rustverstoorders, zoowel der hoofden als der werktuigen. Bescherming aan de godsdienst, den arbeid, de familie, den eigendom, de goede voornemens, het berouw zelfs! Waakzaamheid en gestrengheid tegen het socialismus, de onzedelijkheid, de wanorde, slechte geschriften, de verharding der partijgangers! Nationale gardes, hoofden van inrigtingen voor nijverheid, huisvaders, handelaars, arbeiders, schraagt mij in de vervulling van mijn last. Goede burgers moeten het voorbeeld geven om de werking van de wetten en van de overheid gemakkelijk te maken. Orde in de huisgezinnen en de werkplaatsen is de krachtigste steun voor de politie van den Staat. Onze zaak is dezelfde: gij wilt eene beschermende magt, wij willen eene wijze vrijheid. De gematigdheid, welke op de kracht steunt, zal, twijfelt er niet aan, de booze driften ten onder brengen. De onstuimigste dagen zijn voorbij, maar men moet niet insluimeren bij de eerste goede vruchten. Er is nog niets gedaan, zoo lang er nog iets te doen overig blijft voor de orde en de veiligheid.

»Inwoners van Parijs, thans geldt het een sociaal verbond tegen het socialismus; het is de zaak van alle familiën, van alle belangen. Laten wij door de openbare veiligheid het bijzonder vertrouwen verlevendigen; laten wij aller bestaan voor de toekomst verzekeren door de hechtheid der getrouw geëerbiedigde, maar ook getrouw toegepaste instellingen. Het is tusschen ons allen eene onderlinge verwaarborging; wij hebben dus regt om op elkander te rekenen; rekent op mij."

— Volgens het dezer dagen uitgegeven officiële verslag, omtrent de strafpleging in Frankrijk over 1847, hadden de geregtshoven der 86 departementen gedurende dat jaar in 5,857 strafzaken uitspraak te doen, bedragende het getal der beschuldigden 8,704. In 1845 bedroeg het getal der strafzaken 5,077, dat der beschuldigden 6,908, en in 1846 was het cijfer der strafzaken 5,054, dat der beschuldigden 6,685. Bij vergelijking met deze twee jaren, had alzoo in 1847 eene vermeerdering plaats van ongeveer 600 strafzaken, dat is 15 ten 100, en van 1,900 beschuldigden, dat is 28 ten 100. Sedert 1825, toen voor het eerst die opgaven openbaar gemaakt werden, nam het cijfer der strafzaken en beschuldigden bijna jaarlijks af; over de jaren 1845 en 1846 was dat cijfer het laagst, maar is in 1847 plotseling en sterk vermeerderd. — Wat de correctionnele zaken betreft, het getal van deze was over 1847, in vergelijking met 1846, met 23,546 vermeerderd, en dat der beschuldigden met 31,815.

Een dagblad vraagt waaraan deze vermeerdering is toe te schrijven, en zegt dat in 1847 de duurte der levensmiddelen en de voorteekenen eener omwenteling, onrust en bezorgdheid hadden doen ontstaan, dat er ongeregeldheden van ernstigen aard in de steden en op het platte land uitbarstten, en dat de ondervinding bewezen heeft, dat ieder tijdperk van staatkundige krisis zich door vermeerdering van misdaden en wanbedrijven kenmerkt. De tijden van rust, waarin de wetten geregeld werken, leveren eene vermindering op. De revolutionnaire tijdperken doen alle kwade neigingen toenemen, brengen stoornis in den arbeid te weeg, wekken haat en nijd op. Ten gevolge daarvan nemen de misdaden toe. Hun getal zal dan zeker over 1848 weder grooter zijn.

— De ontvangsten bij de stedelijke accijnsen dezer stad beginnen te vermeerderen. In de 7 eerste dagen der maand November 1847 hadden die regten 878,936 francs opgebragt; in 1848 bedroegen zij gedurende de daarmede overeenkomende dagen, slechts 837,861 fr.; in 1848 op dezelfde dagteekening, verheffen zij zich tot 1,062.936 fr.

— De spoorweg van het Noorden heeft 442,733 francs opgebragt, 107,000 meer dan in diezelfde week in 1848.

— Het plan van Lamartine om zich in het oosten te gaan vestigen, wordt in het door hem uitgegeven dagblad *Le Conseiller du Peuple* tegengesproken.

SPANJE.

MADRID, 6 November.

De Staatsbegrooting voor het jaar 1850 is den 2den dezer door den Minister van Finantiën aan de Kamer van Afgevaardigden ingediend. De gewone uitgaven zijn daarbij geschat op 1,146,307,576 realen (*f* 143,288,447 Ned.); daarenboven nog 80 millioen realen (10 mill. Ned.) voor buitengewone. De inkomsten op 1,147,029,234 realen (*f* 143,378,654.50 Ned.) [De reaal berekend op 12½ Ct. of 1/20 van een piaster, die gelijk staat met den Nederl. Rijksdaalder. Zijnde voorts de benaming van een reaal voor een som van 2½ stuiver of 5 grooten, op het laatst der vorige eeuw te Amsterdam nog algemeen in gebruik.]

Bij de voordragt dier begrooting heeft de Minister onder anderen gezegd:

»Voor het tegenwoordige kan de toestand, waarin onze finantiën verkeeren, ongetwijfeld niet als voldoende beschouwd worden. Niettegenstaande al de opofferingen, welke wij van de belastingschuldigen moesten vergen, hebben wij het nog niet kunnen verkrijgen dat de ontvangsten de uitgaven bestrijden; integendeel, er bestaat tusschen deze beide posten een te kort, dat reeds menigmaal den gang der zaken belemmerd en de plannen der Regering verijdeld heeft. Het is noodzakelijk dat zulk een te kort verdwijne, wanneer men de rampen wil vermijden, die een zoo onnatuurlijke stand van zaken onvermijdelijk moet doen geboren worden. De Regering is te meer doordrongen van de noodzakelijkheid, om in het te kort te voorzien, daar volgens haar gevoelen, wanneer men hierin ten achtere blijft, ook in Spanje die omwentelingen zullen plaats grijpen en die staatkundige schokken zullen ondervonden worden, onder welke Europa in den laatsten tijd gebukt ging en nog altijd gaat.

»Alle gevaarlijke theoriën ter zijde stellende en zekere finantiele en staathuishoudkundige leerstellingen, die aan de volkeren welke ze beproefden,

zooveel hebben gekost, tot hare juiste waarde terugbrengende — blijven er slechts twee wegen over om het cijfer der ontvangsten en dat der uitgaven gelijk te maken, zonder aan de belastingschuldigen nieuwe, ondragelijke lasten op te leggen. Die twee middelen zijn: 1°. De hoofdsom en de wijze van inning van die belastingen te verhoogen en te verbeteren, welke reeds bestaan en door de ondervinding gewettigd zijn, op zulk eene wijze, dat de belastingschuldigen niet meer betalen, doch de opbrengst der belastingen belangrijker wordt, en, 2°. het maken van bezuinigingen op de openbare uitgaven; iets, waarvoor zij vatbaar zijn, zonder dat men gevaar loopt om den gang der zaken te belemmeren.

»Wat het eerste punt betreft, zal de Regering alles aanwenden om in het bestuur van het departement van finantiën die verbeteringen aan te brengen, welke er toe zouden kunnen leiden, om zooveel mogelijk het geheele bedrag der belastingen geregeld in de schatkist te doen storten.

»Wat het verminderen der openbare uitgaven aangaat, de Regering zal de aandacht der Cortes vestigen op eene zeer belangrijke bezuiniging, die op de begrooting van oorlog gemaakt is, door het leger te verminderen, zonder de inwendige rust en de zekerheid van den Staat in de waagschaal te stellen.

»In afwachting nu, dat de openbare inkomsten zullen toenemen onder den heilzamen invloed der in te voeren bezuinigingen, stelt de Regering eenige bezuinigingen voor, meest alleen op het leger betrekking hebbende, die van dadelijken invloed op den stand der geldmiddelen kunnen zijn.

— De Heer Olozago heeft in de zitting der Afgevaardigden van gisteren omtrent verscheidene punten van staatkunde, vragen aan het Ministerie gerigt, onder anderen of die uitrusting naar Rome, die de regering gezegd had dat Spanje niets kosten zou, al dan niet, millioenen had gekost, en wanneer dat leger zal terugkomen; voorts wenschte hij inlichting te ontvangen omtrent al wat er met het Ministerie was voorgevallen en beklaagde zich over de beperktheid der kwijtschelding van staatkundige vergrijpen. De Hertog van Valencia, Voorzitter van den Ministerraad, heeft den spreker beantwoord en tot regtvaardiging van de regering beweerd dat Spanje niet had kunnen achterblijven om den Paus te hulp te komen en dat de onkosten bij de Cortes ter goedkeuring zullen worden ingediend. De redevoering van den Hertog genoot veel bijval, en de Heer Mon verklaarde dat hij het met het staatkundig gedrag van het Ministerie volkomen eens was.

— In de zitting van heden heeft de afgevaardigde Benavides de door den Heer Olozago geuite grieven nader ontwikkeld; waarop de Hertog andermaal verklaarde dat het Ministerie alle partijhaat had afgelegd, en waarbij de Heer Mon zijne verklaring herhaalde dat hij zich aan de gematigde partij aansloot en met het Ministerie, waarvan hij vroeger mede een lid uitmaakte, in zijne wijze van handelen zoo als het die thans aan den dag leidde, wenschte mede te werken.

— Het dagblad *Clamor publico* is gisteren in beslag genomen en de drukvormen verbroken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 10 November.

De Commissie door de Tweede Kamer benoemd, om de artikelen der Staatsregeling ten aanzien van Godsdienst en Onderwijs te onderzoeken, heeft voorgesteld die artikelen, welke de Eerste Kamer aanmerkelijk gewijzigd had, te verwerpen.

— Gisteren is de openbare orde eenigzins gestoord geworden, daar de policie zich heeft genoodzaakt gezien twee vereenigingen uiteen te jagen, die bijeengekomen waren, om het lijkfeest te vieren van R. Blum, die een jaar geleden te Weenen doodgeschoten is. De policie ondervond daarbij groot verzet van het volk, doch heeft echter de bovenhand gehouden. — In Beneden-Frankenland was eene dergelijke bijeenkomst van Regeringswege verboden.

HANOVER.

8 November.

De Vergadering der Stenden is heden in naam des Konings, door den Graaf von Binningsen met eene redevoering geopend, waarin hij onder andere de hoop te kennen geeft, dat de uitwendige vrede die nog niet stellig is hersteld, toch meer en meer zal bevestigd worden. De finantiele toestand van het rijk was vrij gunstig.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 8 November.

Z. M. heeft een ontwerp tot hervorming van het Justitiewezen in Hongarije goedgekeurd, hem door den Minister van Justitie aangeboden.

— De Regering zou eene som van 100 millioen Weener guldens aan schatkistbilletten tegen 4 en $4\frac{1}{2}$ pCt. rente uitgeven.

— Daar de Hongaren blijven weigeren eenige betrekking van Staatswege aan te nemen, heeft onze Regering zich in de noodzakelijkheid gezien, hooge betrekkingen aan *niet*-Hongaren op te dragen; de ondergeschikte posten zijn meerendeels aan Duitschers gegeven.

— De Hongaarsche kroon en de verdere onderscheidingsteekenen van het koningschap zijn nog niet ontdekt. De kroon is van het zuiverste goud en weegt 9 mark, 6 oncen; de juweelen, waarmede zij bezet is, bestaan in 53 saffiren, 50 robijnen, 1 smaragd en 338 parels van buitengewone grootte. De band der kroon is een geschenk van den Griekschen Keizer Michael Dukas aan Geysa I, Koning van Hongarije van 1074—1077; het bovengedeelte, bestaande uit twee over elkander gekroonde bogen, is afkomstig van Paus Sylvester, die het den Heiligen Stephanus ten geschenke gaf. De scepter, welke een in goud gevatte kristallen knop heeft, heeft den vorm van eene knods. De mantel van den H. Stephanus die in 997 den troon beklom is van zilverstof met goud geborduurd en met afbeeldingen van de propheten, apostelen en martelaren bedekt. Hij is 54 duim lang.

VEREENIGDE STATEN.

Er zal tusschen Cincinnati en Covington over de Ohio eene hangende brug worden gebouwd, die de scheepvaart niet belemmeren zal; de kosten worden op 300,000 doll. geraamd. Zij zal in het midden 120 voet boven laag water en 52 voet boven het peil van den grooten watervloed van 1832 verheven zijn. De torens aan beide oevers, waaraan de brug bevestigd moet worden, zullen 230 voet hoog zijn. In de wetgevende vergadering van den staat Ohio is eene wet aangenomen, waarbij verlof gegeven wordt tot de oprigting eener maatschappij, die zich met den bouw zal belasten.

— Men verneemt uit Californië, dat thans ook het huis Moffat en Comp., te San Francisco, geld is beginnen te slaan, namelijk goudstukken van 10 dollars. Zij zijn in allen deele gelijk aan de munt der Vereenigde Staten; op de voorzijde ziet men het hoofd der vrijheid, omringd door 13 sterren, met de woorden Moffat en Comp. 1849 er boven; de keerzijde vertoont een adelaar met uitgespreide vleugels, dragende op de borst een schildje met de letters S. M. V. (Standard mint value, wettige muntwaarde). Daaronder leest men: California gold, ten dollars (Californisch goud, 10 dollars).

STADS BERIGT.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — gezien hebbende het Koninklijk besluit van den 23sten October jl., houdende voorschriften ter uitvoering van dat van den 19den derzelfde maand, betrekkelijk de *derde* algemeene *tienjarige Volkstelling* (*Staatsblad* N°. 55 en 56) — brengen bij deze ter kennis der ingezetenen, dat, ten gevolge van 's Konings bovengemeld besluit, de bedoelde telling of omschrijving zal worden aangevangen *op Maandag den* 12den *November* aanstaande; en dat door Commissarissen, die daartoe zullen worden benoemd, aan de huizen der Ingezetenen biljetten zullen worden rondgebragt, om dezelve voor of uiterlijk *op den* 26sten *November daaraan volgende* terug te halen, waarop ieder gehouden zal zijn in te vullen (of, indien hij daartoe niet in staat is, zulks door een ander geschikt persoon, of, des noods, bij de ophaling der biljetten, door Commissarissen zelve te doen invullen) de juiste namen en voornamen van het hoofd des huisgezins, zijnen ouderdom, geboorteplaats, beroep, gehuwden of ongehuwden staat en godsdienst, en voorts ook alle deze omstandigheden van zijne vrouw en bij hem inwonende kinderen, naar rang van ouderdom, en dus met uitzondering van die kinderen, welke zich op Academiën, Leer- of Kostscholen bevinden, die *op de plaats van hun tegenwoordig verblijf* moeten worden ingeschreven; voorts van de mannelijke en vrouwelijke dienst- en werkboden, voor zooverre die in het huis van hunnen meester woonachtig zijn; mitsgaders van alle afzonderlijk inwonende personen (ten zij die vreemdelingen waren en *geen jaar alhier gevestigd zijn geweest*, als wanneer deze niet behoeven te worden ingeschreven; dat personen in gestichten van weldadigheid gealimenteerd, en dus ook de aanwezigen in de gasten ziekenhuizen, zoowel als die zich in kostscholen bevinden, door de hoofden dier inrigtingen of wel door de opzigters *niet* aan Commissarissen, maar aan het Plaatselijk bestuur zullen moeten worden opgegeven, zullende de verdere onder voogdij staande personen, aan gemelde Commissarissen, door hen, bij wie dezelve inwonen, met vermelding van de plaats, waar hunne ouders (zoo die nog leven) of voogden woonachtig zijn, worden opgegeven; moetende de Administratiën van huizen van correctie en gevangenissen, almede de noodige opgaven van de gevangenen invoege voorschreven directelijk aan het Plaatselijk bestuur doen; terwijl alleen van de militairen (vermits de hoofden der corpsen ook eene uitvoerige opgave inzenden moeten van hunne onderhoorige manschappen) *de op zich zelven wonende Krijgslieden* verpligt zijn de gevraagde opgave te doen aan bovengemelde Commissarissen; zijnde voorts bij Z. M. besluit, verder bepaald, dat de Volkstelling plaats heeft naar het werkelijk verblijf in den strengsten zin des woords toegepast, zoodat ieder persoon, inboorling of vreemdeling, ingeschreven wordt in de gemeente, waar bij den nacht van 18 op 19 November heeft doorgebragt.

Burgemeester en Wethouders vertrouwen dat al de ingezetenen volijverig zullen zijn, om mede te werken tot bereiking van Z. M. geëerbiedigd verlangen, ten einde door eene behoorlijke opgave, te kunnen slagen in de daarstelling van volledige volksregisters binnen dit Rijk; en dat mitsdien op niemand hier ter Stede toepasselijk zal behoeven gemaakt te worden, de strafbepaling, wegens voortdurende nalatigheid of weigering in de te doene opgave, overeenkomstig art. 1 der Wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* N°. 12) houdende eene boete van ten minste ƒ10, en ten hoogste ƒ100, of eene gevangenisstraf van ten minste één en ten langste veertien dagen, of wel boete en gevangenisstraf te zamen, welke bij opgemeld besluit tegen de weigerachtigen is vastgesteld.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze worden afgekondigd, en aangeplakt waar zulks gebruikelijk is.

Aldus gearresteerd door Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 8sten November 1849, en ten zelfden dage afgekondigd.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

MEPPEL, 9 November. Ter voorziening in de aanstaande vacature, is door den Kerkeraad der Herv. gemeente alhier gemaakt het onderstaande twaalftal (in alph. volgorde): DD. Berlage, te Muiderberg; Carpentier Alting, te Purmerland; Ebbinge, te Lippenhuizen; Kits van Heyningen, te Akkrum; Huguenin, te Zuidwolde; Kamp, te Zwartsluis; Lulofs, te Roden; Uden Masman Jr., te Vollenhoven; Parson, te Steenwijk; Pyttersen, te Roordahuizen; ter Haar Romenij, te Eemnes-Binnen, en Wunder Jr., te Purmerende.

ADVERTENTIEN.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns leven, door het overlijden van mijne teedergeliefde Echtgenoote JETTE ARON SALOMONS, in den ouderdom van bijna 43 jaren, mij nalatende drie Kinderen, te jong om hun groot verlies te kunnen beseffen. Haar Moeder, Broeders, Zusters en verdere Familie, betreuren met mij het groote verlies.

LEYDEN, 7 November 1849. S. A. MACHIELSE.

Door verre af wonende Familie kon zulks niet vroeger worden bekend gemaakt.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, aan ons betoond bij het overlijden van onze waarde Moeder, Vrouwe Wed^e. C. J. VAN OUTEREN, PLEVIER, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

LEYDEN, 13 November 1849. Uit aller naam, TH. VAN OUTEREN.

Gevoelig voor vele ontvangene bewijzen van deelneming, bij het overlijden van onzen waarden Broeder, betuigen wij daarvoor, langs dezen weg, onzen opregten dank.

J. BAERT.
W. C. BAERT.

Uittreksel uit het Verslag der Commissie tot opname van Boeken en Effecten der Spaarbank, van het Leydsche Departement der Maatschappij: **tot Nut van 't Algemeen**, *voor het Boekjaar* 1848.

Tot den 28sten Februarij 1848 was in de oude Bank ingelegd de som van *f* 12,728.92½; daarna zijn om de algemeen bekende noodlottige gebeurtenissen, geene meerdere gelden daarin aangenomen. Uit die oude Bank is uitbetaald eene som van *f* 114,767.62, en op den 2den Januarij 1849 was daarin nog aanwezig een kapitaal van *f* 492,591.23½, verdeeld onder 5,500 deelhebbers.

In de met den 8sten Maart 1848 geopende nieuwe serie was ingelegd de aanzienlijke som van *f* 35,753.34, en terugbetaald *f* 2,146.79½ zoodat het kapitaal daarvan op den 2den Januarij 1849, met inbegrip der verloopene regten, eene som beliep van *f* 33,837.94½, verdeeld onder 1,970 deelhebbers.

Verder deelde de Commissie mede en bewees door eene reeks van opgaven, dat het haar na een naauwkeurig onderzoek gebleken was: 1°. dat wanneer de waarde der effecten weder dezelfde was als op den 1sten Januarij 1845, de Bank niet alleen aan al de deelhebbers, ten volle uitbetaling zoude kunnen doen, maar er zelfs een aanzienlijk overschot zoude aanwezig zijn, en 2°. dat wanneer iemand in dien tijd zijne gelden in effecten belegd had, zijn verlies grooter zou geweest zijn dan immer bij de bank het geval was.

De commissie eindigde haar verslag met de woorden: »dat Bestuurderen der Spaarbank meer dan ooit aanspraak mogten maken op de erkentelijkheid des Departements, daar zij in die hoogst moeijelijke oogenblikken voor hunne menigmaal allermoeijelijkste taak niet waren teruggedeinsd."

Voor deugdelijk uittreksel;
H. R. DE BREUK, *Secretaris des Departements.*

Het Algemeen Kantoor van Administratie te *Amsterdam*, onder Directie van STADNITSKI en VAN HEUKELOM *v. s.* adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegevene *CERTIFICATEN* van *Russische Fondsen*, verschenen 1/13 Julij 1849, van Heden af zullen worden betaald ten Kantore van de **Ontvang- en Betaalkas**: als: van 6 pCt. in Assignatiën, groot Rs. 30.—, met *f* 15.72, *Vijftien Gulden Twee en Zeventig Cents;* en van 6 pCt. in Zilver, groot Rs. 15.—, met *f* 27.50, *Zeven en Twintig Gulden Vijftig Cents.*

Beste Friesche AARDAPPELEN à *f* 1.70,
» Geldersche » à » 1.50,
waar de Ondergeteekende voor instaat. Te bekomen bij C. F. MULLER, in het Pakhuis op de Oude Vest, digt bij de Oostdwersgracht.

C. N. GASTMAN,
in de Kalverstraat bij 't Burger Weeshuis,
te Amsterdam.

In het Magazijn van Pendules, Bloemvazen, fraaije Porseleinen Serviesen, fraaije Chineesche Koppen en Schotels, fijn geëmailleerde Cigarenbekers, Aschbakjes, Kristal-, Laks en Glaswerk, Brieventasschen, Porte Monnaies, Spiegels, Schilderijen, Ladetafels, Benautkastjes, Stoelen, echte Eau de Cologne, Parfumeriën, extra fijne Californie-Zeep, per stuk 50 Cent, per dozijn *f* 5, Engelsche Balancee-, Tafel- en Dessert-Messen, van de beste fabrieken; een groot assortiment Moderateur-, Bronzen en andere Tafel-Lampen, Zuinigheids-Lampen, Balon en Glas *f* 2. Voor **St. Nikolaas** een groot assortiment **KINDERSPEELGOED.** Verzoeke uwe gunst en aanbeveling.

5de Regiment Infanterie.

De Hoofd-Administratie van hetzelve Regiment, als daartoe geautoriseerd, zal op Maandag den 19den November 1849, des voormiddags ten *tien* ure, aan het Magazijn van Kleeding op de Aalmarkt te *Leyden*, in het openbaar doen verkoopen: eenige buiten dienst gestelde voorwerpen van het Nachtleger, als: Bedden en **Kussenzakken, Lakens** en **Wollen Dekens,** alsmede een klein gedeelte **Kleedingstukken** en **Ledergoed**, en hetgeen verder bij de ter verkoop zal worden aangeboden.

VERKOOP BIJ GEREGTELIJKE UITWINNING
VAN
ONROEREND GOED.

Ten verzoeke van YZAK DE WILDE, zonder beroep, thans wonende te *Woubrugge*, voor wien ten deze domicilie wordt gekozen ten huize van JACOBUS HAZENBERG, *Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Leyden*, wonende te *Leyden*, op de Hoogewoerd Wijk III N°. 455, en als zoodanig door den Requirant gesteld, om den verkoop bij Geregtelijke Uitwinning van het na te melden Onroerend goed, in zijnen naam in de Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank voornoemd te vervolgen.

En ten laste van JOHANNES CHRISTIAANSE, thans *Wagenmaker*, wonende te *Noordwijk-Binnen*, in N°. 21, zal worden overgegaan tot den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning, aan den meestbiedende of hoogstafinijnende, van:

Een HUIS, ERVE en TUIN, staande en gelegen aan de Westeinder Voorstraat, te *Noordwijk-Binnen*, Arrondissement *Leyden*, plaatselijk bekend onder N°. 21, en Kadastraal in Sectie F. N°. 868, 869, 870 en 871, te zamen ter grootte van 7 Roeden en 98 Ellen.

De toewijzing van het gemelde Perceel zal plaats hebben op Dingsdag den 18den December 1849, des voormiddags ten 11 ure, ter Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank voornoemd.

JAC. HAZENBERG, *Procureur.*

Zieke beenen, waaraan men sedert 14 jaren was lijdende, door de Pillen en Zalf van Holloway genezen.

Mejuffrouw PRISCILLA WATERS, te *Putney* bij *Lynn* woonachtig, had sedert meer dan 14 jaren geleden aan zieke beenen, welke onderscheidene heel- en geneeskundigen gepoogd hadden te herstellen, doch steeds te vergeefs. Hare spijsvertering was ook doorgaans slecht, en hare gezondheid in een zoo bedroevenden staat, dat het haar onmogelijk was, haar huishouden te besturen. Daar de tot dusverre gebruikte geneesmiddelen zonder gevolg gebleven waren, raadde men haar aan de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY te beproeven, welke haar volmaakt hersteld hebben, zoodat zij nu sedert meer dan een jaar hare huisselijke bezigheden kan verrigten, en als het noodig was op haar gemak eenen weg van 10 tot 20 mijlen kan afleggen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 12 NOVEMBER.

	Laagst. koers	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	53$\frac{3}{8}$	53$\frac{9}{16}$	53$\frac{7}{16}$
Dito Certificaten . . . „ 3 „	62$\frac{7}{8}$	63	
Dito dito . . . . „ 4 „	82$\frac{1}{2}$	82$\frac{3}{8}$	82$\frac{1}{2}$
O. I. Leening . . . . . . „ 4 „	82		
Aandeelen Rijn-Spoorweg. . „ 4½ „	84	84$\frac{1}{2}$	
BELGIE, bij ROTHSCHILD . . „ 2½ „	45$\frac{5}{8}$	45$\frac{11}{16}$	
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ „ 5 „	12$\frac{1}{8}$	12$\frac{1}{4}$	
Dito Binnenl. à 6 m. . . „ 3 „	26$\frac{13}{16}$	26$\frac{7}{8}$	
Coupons Ardoins	7$\frac{7}{16}$	7$\frac{5}{8}$	
PORTUGAL, te Londen . . . . . „ 5 „	33$\frac{3}{16}$		
Dito dito . . . . „ 4 „	34$\frac{5}{16}$	34$\frac{9}{16}$	34$\frac{3}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	104$\frac{5}{8}$	104$\frac{7}{8}$	
Dito dito 1828 en 1829 . . „ 5 „	104$\frac{3}{8}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	93$\frac{5}{8}$		
Dito bij HOPE . . . . „ 4 „	85	85$\frac{3}{8}$	
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . „ 4 „	83$\frac{1}{2}$		
Inschrijving in Assign. . . „ 6 „	63		
POLEN, Aandeelen met Loten. fl. 500 *f*	142$\frac{1}{4}$		
OOSTENRIJK, Nieuwe Metall. à 5 pCt.	87$\frac{3}{4}$		
Oblig. Metalliek . . . . . . „ 5 „	83$\frac{1}{4}$	83$\frac{7}{16}$	
Idem . . . . „ 2½ „	43	43$\frac{3}{16}$	
BRAZILIE, ... „ 5 „	87		
MEXICO, ... „ 5 „	25		
AMERIKA, Bankactiën	3$\frac{9}{16}$		

Koers van het Geld: Prolongatie 3½ pCt. Beleening 2¾ pCt. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.